

Bruxelles, 7. lipnja 2023.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2022/0066(COD)

9305/23
ADD 2

JAI 630
FREMP 147
COHOM 111
COPEN 158
EDUC 164
MIGR 168
SOC 321
ANTIDISCRIM 49
GENDER 51
JEUN 89
CODEC 886

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji – opći pristup – izjava

Za delegacije se u Prilogu nalazi izjava Poljske.

Poljska u potpunosti poštuje pravo na ravnopravno postupanje prema ženama i muškarcima te kontinuirano nastoji iskorijeniti sve oblike nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te ojačati zaštitu žrtava. Poljska istodobno ne podupire donošenje općeg pristupa o cijelom Nacrtu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u trenutačnoj formulaciji teksta i prema postojećem postupku.

S obzirom na mišljenje Pravne službe Vijeća poljska vlada smatra da bi odgovarajući postupak za donošenje navedenog nacrtu Direktive bio da Vijeće prvo donese odluku o proširenju popisa „eurozločina” na temelju postupka utvrđenog u članku 83. stavku 1. trećem podstavku UFEU-a. Predloženo usklađivanje odnosi se na kaznena djela koja je teško svrstati u tu skupinu. Naime, ne može se smatrati da su sva kaznena djela navedena u prijedlogu jasno obuhvaćena pojmom „seksualno iskorištavanje žena i djece” ili „računalni kriminal”.

Nadalje, trebalo bi podsjetiti da nije uspio pokušaj da se popis kaznenih djela iz članka 83. stavka 1. UFEU-a proširi na novo kazneno djelo „govora mržnje”, kako je bilo predviđeno u Nacrtu odluke Vijeća COM(2021) 777. U pravu Europske unije ne upotrebljava se pojam zločina iz mržnje, a predloženi članak 10. može se smatrati zaobilaženjem postupka jednoglasnog odlučivanja iz Ugovora, čime se potvrđuju primjedbe o netočnoj pravnoj osnovi Nacrta direktive.

Istodobno bi trebalo napomenuti da se u članku 2. i članku 3. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji, članku 10. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i članku 23. Povelje EU-a o temeljnim pravima izričito upućuje na ravnopravnost žena i muškaraca i ondje se ne upotrebljava izraz „rod”, već „spol”. Pojam „rod” nema definiciju u temeljnom pravu EU-a te je stoga i dalje nejasan i dvosmisleno se tumači u državama članicama. Poljska stoga zadržava pravo da pojam „rod”, koji se upotrebljava u tekstu Prijedloga, tumači kao identičan pojmu spol, koji je nedvosmislen i ustaljen u pravu Europske unije.

Poljska smatra da je ta inicijativa još jedan primjer pokušaja kršenja pravila jednoglasnog odlučivanja i da se njome nastoji proširiti nadležnost EU-a bez izmjene Ugovorâ Europske unije. Poljska nedvosmisleno ne odobrava takvu praksu. U skladu s time, ako ta direktiva bude donesena, Poljska će nastojati ukloniti obveze koje iz nje proizlaze odgovarajućim nacionalnim mehanizmima koji podrazumijevaju ispitivanje ustavnosti tumačenja Ugovorâ Europske unije od strane Vijeća i Parlamenta u vezi s time da se Poljskoj uskraćuje mogućnost da izrazi neslaganje u skladu s pravilom jednoglasnog odlučivanja iz članka 83. stavka 1. stavka 3. UFEU-a. Poljska stoga smatra da je riječ o djelovanju institucija Europske unije *ultra vires*, koje ne može biti obvezujuće za države članice.